

VEOKs formand Kaare Rübner Jørgensen orienterer om

1. Italien: Vatikanet skal betale skat
2. Vatikanet: Paven advarer mod en ikke-religiøs tolkning af livet
3. Vatikanet: Paven udtaler, at ikke er nogen fremtid er uden børn
4. Polen: Fortiede sexskandaler
5. Portugal: Ny kardinal taler om kvindens sande opgave
6. Spanien: Biskop giver sig selv en lønnedgang
7. Østrig: Kirken må tage imod de gengifte
8. Østrig: Ændring af begravelsesreglerne
9. Tjekkiet: Nye bestemmelser vedrørende stat og kirke

1. Italien: Vatikanet skal betale skat

Efter flere år med skandaler og beskyldninger om hvidvaskning af penge, pædofile præster og rygter om et mordkomplot mod pave Benedikt står Vatikanet nu over for et ny problem: Efter pres fra EU har den nye italienske regering besluttet at beskatte de ejendomme, Vatikanet ejer i Italien.

Det var den tidligere Berlusconi-regering, som i 2005 fritog organisationer, der var drevet af den katolske kirke, for at betale ejendomsskat. I alt drejer det sig om cirka 100.000 ejendomme, herunder 8.779 skoler, 256.300 kirkelige bygninger og 4.714 hospitaler og klinikker. Argumentet var, at de ikke kunne betragtes som kommercielle foretagender.

Det synspunkt har EU nu underkendt, fordi det var konkurrenceforvridende. Ifølge avisen "Corriere della Sera" vil skattemyndighederne nu ser nærmere på alle kirkens ejendomme og deres formål. Egentlige kirke- og andagtsbygninger vil fortsat være undtaget, men et kapel i et hotels kælder vil ikke berettige til skattefritagelse. Hvor stort et beløb, kirken efter 2005 har sluppet for at betale i skat, er uklart. Skøn varierer fra 600 mio til 2.3 mia € om året (4.4 til 17.1 mia kr.). Selv siger en talsmand for kirken, at det kun beløber sig til 100 mio € (743 mio kr.) årligt.

Hvor vidt EU vil kræve, at kirken skal betale den manglende skat med tilbagevirkning fra 2005, er ikke afgjort, men under alle omstændigheder er der tale om kæmpebeløb, som nok burde give panderynker i Vatikanet. "Nu er der borgerkrig i Vatikanet. Tingene er ved at falde fra hinanden," hedder det i en kommentar fra Robert Mickens, der som "The Tablet's" Rom korrespondent har tyve års erfaring med at rapportere fra Vatikanet.

(Kilde: The Independent 17. februar 2012)

Artiklen taler om Vatikanet, men om det er Vatikanet/Den hellige Stol, der ejer alle de omtalte ejendomme, tør jeg ikke udtale mig om. Det kunne også være Den italienske Bispekonference eller de enkelte bispedømmer, sogne, de forskellige ordener o.lign. At gøre Vatikanet til ejer af dem alle, er nok ukorrekt, men viser, hvor forvirrende og uigennemsigtige de kirkelige ejendomsforhold er i Italien.

2. Vatikanet: Paven advarer mod en ikke-religiøs tolkning af livet

Under en gruppe amerikanske biskoppers ad limina-besøg i Rom omtalte pave Benedikt den 19. januar visse kulturelle tendenser i USA som ”en trussel ikke blot mod den kristne tro, men også mod selve menneskeheden.” Her er et par citater fra hans tale:

”Kirken i USA er kaldet til altid og overalt at forkynde evangeliet, som ikke kun præsenterer os for uforanderlige, moralske sandheder, men præsenterer dem som nøglen til menneskelig lykke og social fremgang. Når nogle nutidige kulturelle tendenser indeholder elementer, som vil skjule forkyndelsen af disse sandheder – hvad enten forkyndelsen begrænses på basis af en videnskabelig rationalitet eller undertrykkes i den politiske magts eller flertalsstyres navn – repræsenterer tendenserne en trussel ikke kun mod den kristne tro, men også mod selve menneskeheden og mod den dybeste sandhed om vort liv og ultimative kaldelse, som er vort forhold til Gud.”

”Når en kultur forsøger at undertrykke dybden af det ultimative mysterium og at lukke dørene for transcendent sandhed, gøres kulturen uundgåelig fattigere og bliver et let bytte, som den afdøde pave Johannes Paul II så klart så, for en forenklet og totalitær tolkning af menneskelivet og samfundets natur.”

”Det er bydende nødvendigt, at hele det katolske samfund i USA forstår disse alvorlige trusler mod Kirkens offentlige vidnesbyrd, der kommer fra en radikal sekularisme, som i stigende grad finder udtryk i politiske og kulturelle kredse. Alvoren af disse trusler må gøres klart forståelig for alle katolikker. Af særlig bekymring er visse forsøg på at begrænse den mest skattede af de amerikanske frihedsrettigheder, religionsfriheden.”

(Kilde: CNSNews, 27. januar 2012; også omtalt i Kristeligt Dagblad 2. februar 2012)

Med denne tale, der vel var skrevet af den nye kardinal, ærkebiskop Dolan af New York – han har flere gange både før og efter pavens tale sagt det samme – opfordrer pave Benedikt XVI de amerikanske biskopper at bekæmpe præsident Obama’s sundhedsreform. Talen kan derfor kun ses en uforbeholden støtte til det republikanske parti. (Jeg skal i et senere nyhedsbrev komme nærmere ind på denne konflikt).

3. Vatikanet: Paven udtaler, at der ikke er nogen fremtid uden børn

Med denne ret banale konstatering sluttede paven sin tale, da han mødtes med repræsentanter for ”Den italienske forening af familier med store børneflokke”. ”I nutidens sociale kontekst fremstår familier med mange børn som vidnesbyrd om tro, mod og optimisme,” sagde paven og fortsatte: ”Jeg håber, at passende sociale og lovgivningsmæssige tiltag bliver fremmet, så store familier kan sikres og opretholdes, for de repræsenterer en rigdom og et håb for hele landet.”

(Kilde: Catholic Herald 15. februar 2012)

Denne italienske forening af kvinder blev i sin tid skabt af Mussolini for at få kvinder til at føde rigtig mange børn, dvs. kommende soldater. Om paven er naiv, ved jeg ikke, men er han ikke klar over, at når en kvinde føder otte, ti eller flere børn, skyldes det hverken mod eller optimisme, men mangel på adgang til eller modvilje mod prævention? Da kun en kan arve familiens gård eller forretning, fører store børneflokke desuden til arbejdsløshed og øget fattigdom i samfundet, men også til flere katolske præster og ordensfolk. Det viser forholdene i Irland, hvor befolkningens levestandard steg betydelig, da kvinderne nøjedes med at føde tre til fire børn.

Paven synes også at overse, at klodens øko-system ikke kan klare yderligere befolkningstilvækst, samt at de hyppigste dødsårsager for kvinder i ulandene er relateret til graviditet og fødsel, hvilket normalt fører til familiernes opløsning og en stigning i antallet af gadebørn.

4. Polen: Fortiede sexskandaler

På European Networks årsmøde i Holland i maj 2010 fortalte de to polske deltagere om, hvordan kirken fortiede sager om præsters seksuelle overgreb på børn, og at forældre, der trådte frem med anklager mod en præst, blev mødt med trusler om retsforfølgelse, samtidig med at de blev frosset ud i deres menigheder. Nu har det ansete engelske ugemagasin "The Tablet" på grundlag af artikler i polske medier haft en halvanden sides artikel derom, som til fulde bekræfter, hvad vi hørte dengang i 2010. "Shame over Poland" (Skam over Polen) er artiklens overskrift. Og det er ikke ligefrem pæne ting, man læser. Her tre eksempler:

Ærkebiskop Juliusz Paetz af Poznan. I 2002 blev han tvunget til at træde tilbage, fordi det kom frem, at han havde forgrebet sig på præstestuderende. Det har dog ikke forhindret ham i at deltage i højtprofilerede kirkelige begivenheder, som fx at stå for den officielle modtagelse af pave Benedikt, da han besøgte Polen i 2006. Tre år senere kunne man i ugemagasinet "Przewodnik Katolicki" endog læse et telegram fra paven, i hvilket han lovpriste ærkebiskoppen for hans mangeårige "frugtbare tjeneste" i kirken.

I 2004 blev Mgr. Moskwa i Tylawa dømt to års betinget fængsel, samtidig med at han fik forbud mod at undervise børn i otte år, fordi han i adskillige tilfælde havde forgrebet sig på børn. Han ignorerede forbuddet og fik lov til at vende tilbage til sit sogn og undervisningsgerning af sin foresatte, ærkebiskop Józef Michalik, som er præsident for den polske bispekonference. Ærkebiskoppen sendte ham endog et åbent brev, hvori han udtrykte sin sympati og støtte i hans kamp imod "kirkens fjender". På bispedømmets hjemmeside beskrives Mgr. Moskwa som en fremragende præst, der er æreskannik og pavelig kapellan. Og hvad med ærkebiskoppen? Han blev i september sidste år valgt til vicepræsident for "The Council of European Catholic Bishops" – de katolske biskoppers lobby i Bruxelles. Og da han en måned senere, den 16. oktober, kunne fejre sit 25 års bispejubilæum, deltog over 100 biskopper i højtideligheden, heriblandt vist også vor egen biskop Kozon.

I marts 2008 gik provincialen for de polske dominikanere offentligt i rette med ærkebiskop Zygmunt Kaminsky af Szczecin-Kamién, fordi han i et pastoralt brev havde kritiseret dominikaneren p. Marcin Mogielski for at have røbet et overgreb, begået af en anden præst. Da p. Mogielski senere optrådte som vidne for anklagemyndigheden, blev han anklaget for at undergrave kirkens autoritet og tvunget til at forlade sit kloster.

Retningslinierne i den polske bispekonferences beredskabsplan er ikke offentliggjort. Og det vil de heller ikke blive ifølge formanden for bispekonferencens juridiske råd, ærkebiskop Andrzej Dzięga. Biskopperne har deres egen "kompetence og erfaring" i sådanne sager, sagde han, hvorfor han ikke mener, at der er brug for hverken en undersøgelseskommission som i Tyskland, eller en lovpligtig anmeldelsespligt. Spørgsmålet er dog, hvornår boblen sprænger? (Kilde: The Tablet 3. dec. 2011)

Heraf må man vel kunne slutte, at de børneattester, vore polske præster eventuelt har medbragt fra Polen, reelt intet er værd.

5. Portugal: Ny kardinal taler om kvindens sande opgave

Chefen for Poenitariat (Vatikanets kontor for synd, bod og bedring) er den 73-årige portugisiske ærkebiskop Manuel Monteiro de Castro, som blev kardinal den 18. februar. I den anledning blev han af en portugisisk avis spurgt om, hvordan han så på den svære økonomiske og sociale krise i landet. Han svarede, at det største problem efter hans opfattelse var den manglede støtte, regeringen ydede til familierne. ”Kvinden skulle blive hjemme, og hvis hun arbejdede uden for hjemmet, burde det kun være på halvtid, så hun kunne koncentrere sig om sine sande opgaver: at stå til rådighed for sin mand, når han kom hjem fra arbejde og ville tale med hende, og at opdrage sine børn.”

Det vakte selvfølgelig en vis opsigt i et land, hvor halvdelen af arbejdsstyrken er kvinder, og hvor det for de fleste vedkommende er nødvendigt med to indtægter, hvis de familiemæssige behov skal dækkes.

(Kilde: The Tablet 25. februar 2012 – i nummeret 3. marts tryktes en korrektion, for kardinalen havde ikke sagt, at ”kvinder skulle blive hjemme”, blot at ”kvinder skulle have mulighed for at blive hjemme.” Som om det ændrer ret meget på hans syn på kvinder!).

6. Spanien: Biskop giver sig selv en lønnedgang

Med en arbejdsløshed på 5.3 mio og en ungdomsarbejdsløshed på over 43% er Spanien blandt de lande i EU, der er hårdest ramt af den økonomiske krise. I solidaritet med de arbejdsløse har biskop Xavier Novell Gomá i det lille catalanske bispedømme Solsona besluttet at gå 25% ned i løn, fra 1.200 til 900 € om måneden. Samtidig har han givet 300.000 € af bispedømmets midler, hvilket svarer til 10% af dets indtægter, til Caritas.

Burde de øvrige spanske biskopper ikke følge hans eksempel? (Kilde: The Tablet 25. februar 2012)

7. Østrig: Kirken må tage imod de gengifte

”Som samfundet er i dag, må Kirken ændre holdning til ”patchwork” familier (det vil sige familier, som inkluderer børn af forældrenes tidligere ægteskaber og forbindelser),” skrev kardinal Schönborn af Wien for nylig. ”Disse familier giver uden tvivl problemer for alle involverede, men vi må ikke glemme, at der også kan være meget godt i dem. ’Man skal ikke bryde et knækket rør’ (Mt. 12.20), selv om omstændighederne fra et objektivi synspunkt synes at være ødelagt. Hvis vi ikke ændre holdning til disse situationer, vil vi blive en sekt.”

Kardinalen forkastede begge de ”ekstreme” synspunkter: man skal invitere enhver til at komme frem og modtage kommunionen, og der er ingen løsning for gengifte, og det vil der aldrig være. Præster må se på hver sag individuelt.”

”Jeg selv kommer fra en opløst familie,” skrev han videre. ”De første ofre, når en familie går i opløsning, er børnene. Mit første spørgsmål til gengifte har derfor altid været: Hvordan er jeres børns situation. Har I ladet dem lide?” (Kilde: The Tablet 18. februar 2012)

8. Østrig: Ændring af begravelsesreglerne

Vil man slippe for at betale kirkeskat (1.1% af den skattepligtige indtægt, indført af Hitler i 1938), må man i Østrig underskrive en erklæring på det lokale rådhus om, at man melder sig ud af kirken. Gør man det, er man hidtil blevet nægtet en kirkelig begravelse. Men nu har den østrigske bispekonference udarbejdet nye regler:

1. Hvis den afdøde i sit testamente eller over for et troværdigt vidne har udtrykt ønske om en katolsk begravelse, er dette muligt – og det både med og uden en begravelsesmesse.
2. Hvis den afdøde ikke har gjort det, kan en begravelsesceremoni holdes i et kapel på kirkegården eller ved selve graven. Men ingen messe.

(Kilde: The Tablet 10. marts 2012)

9. Tjekkiet: Nye bestemmelser vedrørende stat og kirke

Regeringen er i færd med at udarbejde nye bestemmelser om forholdet mellem stat og kirke. Staten vil tilbagegive 56% af de besiddelser, som blev konfiskeret af kommunisterne, og betale kirken 2 mia. tjekkiske koruna (610 mio. kr.) over de næste 30 år som kompensation for, at den fra 2013 ophører med at betale præsternes lønninger. Den nye kardinal, ærkebiskop Duka af Prag, ser med en forsigtig optimisme på de nye regler. (Kilde: The Tablet 28. januar)